

Obsah

Úvod	9
1 Přístupnost v kontextu osob se zdravotním postižením / specifickými potřebami – úvod do problematiky	11
1.1 Psychosociální parametry přístupnosti aneb Společnost bez předsudků	17
2 Přístupnost v surdopedickém kontextu	21
2.1 Úvod	21
2.2 Kompilát dostupných informací k problematice přístupnosti ve sledované oblasti	24
2.2.1 Sluchové postižení a jeho důsledky	24
2.2.2 Klíčové aspekty přístupnosti v surdopedickém kontextu	30
2.3 Sledovaná problematika ve výzkumných koncepcích	33
2.4 Shrnutí	35
3 Přístupnost v somatopedickém kontextu	37
3.1 Úvod	37
3.2 Kompilát dostupných informací k problematice přístupnosti ve sledované oblasti	38
3.2.1 Omezení hybnosti a jeho důsledky	38
3.2.2 Klíčové aspekty přístupnosti v kontextu omezení hybnosti	42
3.3 Sledovaná problematika ve výzkumných koncepcích	67
3.4 Shrnutí	72

4	Přístupnost v tyflopedickém kontextu	73
4.1	Úvod	73
4.2	Informační (ne)přístupnost – zrakové postižení a limity z něj vyplývající	73
4.2.1	Osoba se zrakovým postižením jako klíčový pojem	74
4.2.2	Přístupy ke klasifikaci zrakového postižení	75
4.2.3	Důsledky zrakového postižení a limity z něj vyplývající	83
4.3	Přístupnost informací	86
4.3.1	Braillovo písmo	87
4.3.2	E-přístupnost	91
4.3.3	Zraková hygiena jako podmínka práce s informacemi	93
4.4	Přístupnost prostoru	94
4.5	Přístupnost prostředí v kontextu sebeobsluhy	98
4.5.1	Vaření a stolování	100
4.5.2	Úklid domácnosti	101
4.5.3	Péče o oděvy	101
4.5.4	Osobní hygiena	102
4.5.5	Péče o dítě	102
4.6	Přístupnost kultury a umění	102
4.6.1	Disability art – umění osob s postižením	103
4.6.2	Výtvarné techniky v tvorbě osob se zrakovým postižením	107
4.6.3	Hapestetika – modifikace vizuálního umění do hmatové podoby	110
4.7	Tyflopomůcky jako prostředník přístupnosti	119
4.7.1	Komunikace a získávání informací	121
4.7.2	Prostorová orientace a samostatný pohyb	128
4.7.3	Výchovně-vzdělávací oblast	131
4.7.4	Další každodenní činnosti	131
4.8	Přístupnost v komunikaci	132
4.8.1	Zásady	133
4.9	Sledovaná problematika ve výzkumných koncepcích	139
4.10	Shrnutí	148
5	Přístupnost v psychopedickém kontextu	149
5.1	Úvod	149
5.2	Kompilát dostupných informací k problematice přístupnosti ve sledované oblasti	150
5.2.1	Mentální postižení, jeho důsledky a klíčové aspekty přístupnosti v jeho kontextu	150

5.2.2	Poruchy autistického spektra	159
5.3	Sledovaná problematika ve výzkumných koncepcích	174
5.3.1	Mentální postižení	174
5.3.2	Poruchy autistického spektra	179
5.4	Shrnutí	181
6	Přístupnost v logopedickém kontextu	182
6.1	Úvod	182
6.2	Kompilát dostupných informací k problematice přístupnosti ve sledované oblasti	182
6.2.1	Komunikace jako klíčový pojem	182
6.2.2	Narušená komunikační schopnost	184
6.2.3	Klíčové aspekty přístupnosti v kontextu narušené komunikační schopnosti	193
6.3	Sledovaná problematika ve výzkumných koncepcích	204
6.4	Shrnutí	209
7	Praktická část	210
7.1	Harmonogram projektu	213
7.2	Pilotáž	213
7.3	Pracovní listy	222
7.3.1	Charakteristika pracovních listů „Patříme k sobě“	223
7.4	Charakteristika cílové skupiny pracovních listů	230
7.5	Evaluace pracovních listů žáky 1. a 2. stupně ZŠ a pedagogy	231
7.5.1	Evaluace pracovních listů žáky	232
7.5.2	Evaluace pedagogů	242
7.6	Praktické výstupy projektu „Přístupnost v kontextu osob se zdravotním postižením“	244
8	Závěr	247
	Shrnutí	249
	Summary	250
	Literatura a zdroje	251